CZĘŚĆ XXXIX — № 28. ROK 20 — (1849.)

TYGODNIK
PETERSBURSKI
GAZETA URZĘDOWA
KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Wychodzi we WTORKI i PIĄTKI. Prenumerata przyjmuje się pod adresem do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, lub do Expedycyi Gazet Petersburskiego Pocztamtu, nadto we wszystkich Pocztowych urzędach w Cesarstwie i Królestwie.

Cena: ROCZNA w Rossyi z pocztą, a w Stolicy, z noszeniem do mieszkań, 15 rubli. PÓŁROCZNA 8 rubli srebrem.

WTOREK, 19 Kwietnia. / 1 Maja.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

PETERSBURG, 18/30 KWIETNIA.

Ukazy CESARSKIE *do Rządzącego Senatu z dnia 3 Kwietnia 1849 roku.*

1.) «Ministra Skarbu, NASZEGO Sekretarza Stanu, Rzeczywistego Radzcę Tajnego *Wronczenko*, w nagrodę długoletniej, zawsze odznaczającej się i gorliwej służby, nacechowanej pożytecznem poświęceniem się i niezmordowaną działalnością, w zarządzie poufanego mu Ministerstwa, najłaskawiej wynosimy na godność Hrabi Cesarstwa Rossyjskiego.»

2.) «Ministra Spraw Wewnętrznych, Rzeczywistego Radzcę Tajnego *Perowskiego*, w wynurzeniu szczególnego NASZEGO zadowolenia i wdzięczności, za długoletnią, stale pożyteczną jego służbę, oznaczoną mnogiemi dowodami niezmordowanej działalności i gorliwości w zarządzie Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i w charakterze Towarzysza Ministra Udziałów. najłaskawiej wynosimy na godność Hrabi Cesarstwa Rossyjskiego.»

—

Przez Reskrypta CESARSKIE z dnia 25 Marca, mianowani kawalerami orderów: *Orła Białego*, Starszy Radzca Ministerstwa Spraw Zagranicznych Radzca Tajny baron *Osten-Sacken*. — *Św. Włodzimierza 2 klassy*, Poseł Nadzwyczajny i Minister Pełnomocny przy Dworze Królewsko-Wirtembergskim Radzca Tajny xiążę *Gorczakow* i Rzeczywisty Radzca Stanu, Członek Rady Minist. Spraw Zagranicznych *Malcow*. — *Św. Stanisława 1 klassy*, Zarządzający 1 expedycyą Kancellaryi tegoż Ministerstwa, Rzeczywisty Radzca Stanu *Muller*.

— Przez Ukazy CESARSKIE do Kantoru Dworu z dnia 2 Kwietnia, najłaskawiej mianowane Frejlinami N. CESARZOWEJ panny: Antonina *Staal*, Xiężniczka Marya *Czetwertyńska*, Barbara *Bohdanowska*, Elżbieta *Czertkow*, Marya *Apraxin*, Xiężniczka Natalja *Obolеńska*, Marya *Tatiszczew* i Xiężniczka Marya *Lwow*.

— Przez takiż Ukaz z dnia tegoż najłaskawiej mianowani: Szambelanami Dworu CESARSKIEGO Radzcy Stanu: Starszy urzędnik II Oddziału przybocznej Kancellaryi CESARSKIEJ Kamer-junker *Delanow;* Pierwszy Sekretarz Poselstwa Cesarsko-rossyjskiego w Munich *Violier*—Kamerjunkrami, Assesorowie Kollegialni: Zostający przy Głównym Zwierzchniku Wydziału Poczt *Czarykow* i Zostający przy Moskiewskim Wojennym Jeneral-Gubernatorze Xiążę *Czerkaski;* Radzcy honorowi: Zostający przy tymże Wojennym Jeneral-Gubernatorze *Markiewicz* i Xiążę *Mieszczerski*, drugi Sekretarz Poselstwa C. Rossyjskiego w Stuttgardt Xiążę *Szczerbatow*, urzędnicy Minist. Spraw Zagranicznych baron *Vietinghoff* i hrabia *Uwarow*, Sekretarz przy Prezydencie Kantoru Dworskiego w Moskwie baron *Bode* i Xiążęta *Oboleński* i *Wołkoński*, którzy zostawali przy Kommisyi budowania nowego pałacu Kremlińskiego.

— Radzcy Stanu: Doktor Departamentu Udziałów *Findeisen* i Członek Rady Departamentu Komisoryatskiego Marynarki *Tierajew* najłaskawiej podniesieni do rangi Rzeczywistego Radzcy Stanu.

— Rozkaz CESARSKI do Zarządu Cywilnego Królestwa Polskiego, z dnia 13 Marca: «Uwolniony od obowiązków: Radzca Najwyższej Izby Obrachunkowej, Referendarz Stanu *Deszert*, z wynagrodzeniem rangą Rzeczywistego Radzcy Stanu i mundurem do urzędu przywiązanym, oraz z pozostawieniem go Członkiem Kommisyi Umorzenia Długu krajowego. — Uwolniony od służby: na własną prośbę, Urzęd-

nik do szczególnych poruczeń przy Namiestniku, Assesor Kolegialny Szambelan hrabia *Potocki*, i Naczelnik Sekcii w Kommisyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, Radzca Dworu *Michałowski*, z mundurem do ostatniego urzędu przywiązanym.»

—

Stosownie do życzenia niektórych fabrykantów, otwarcie wystawy płodów przemysłu krajowego w Petersburgu, z powodu spoźnionej wiosny, zostaje odłożone, za Najwyższem zezwoleniem, do 15 Czerwca bieżącego roku, a przyjmowanie takowych płodów i wyrobów przedłużone do 1 Czerwca.

— Rzeka Newa przeszła w Petersburgu 17 (29) Kwietnia.

O CHOLERZE.

W Petersburgu: po 13 Kwietnia pozostawało chorych 334 — w ciągu doby przybyło 49 — wyzdrow. 20 — umarło 17 — po 14 Kwietnia pozostało chorych 346.

W ciągu doby przybyło 31 — wyzdr. 20 — umarło 19 — po 15 Kwietnia pozostało chorych 333.

W ciągu doby przybyło 39 — wyzdr. 27 — umarło 19 — po 16 Kwietnia pozostało chorych 332.

W ciągu doby przybyło 39 — wyzdr. 22 — umarł 18 — po 17 Kwietnia pozostało chorych 331.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

NIEMCY.

FRANKFURT, *17 Kwietnia*. Na posiedzeniu dzisiejszém Sejm odrzucił prośbę mieszkańców miasta Altony o wydanie patentów Korsarskich w obecnej wojnie między Daniją i Niemcami.

— Rząd Pruski dla zapobieżenia wszelkiemu niewyrozumieniu, zapowiedział Rządowi Centralnemu, że okręty budujące się w Prusiech na rzecz floty Cesarstwa Niemieckiego, będą żeglowały pod banderą Pruską, nie zaś Niemiecką.

AUSTRYA. *Wiedeń*, *15 Kwietnia*. Journal de Francfort i listy prywatne donoszą jednoczasowie o zajęciu Waitzen przez powstańców węgierskich; ale gazeta dodaje, że to stanowisko małej jest wagi, wojska Cesarskie same je opuściły dla zajęcia mocnej pozycyi pod Budą, w oczekiwaniu posiłków.

— Podług ostatnich wiadomości przednia straż jenerała Hammerstein była w Kaschau i Eperies, to jest w tyle powstańców. Korpus barona Haynau nie wyjdzie, jak było doniesiono, z Wenecyi, dla połączenia się z armiją węgierską. Pogłoski o wielkiém zwycięztwie odniesionem przez powstańców pod Pesth i o usunieniu się Pierwszego Ministra hrabi Stadion są również nieuzasadnione. Obie te nowiny były rozpuszczone w widokach Gieldowych.

— Gazeta Wiedeńska z dnia 17 Kwietnia donosi, że plan powstańców węgierskich na oswobodzenie twierdzy Comorn od oblężenia niepowiódł się zupełnie. Miasto Waitzen, które byli na chwilę opanowali, odebrane od nich zostało przez dywizyą Csorich, która ich ztamtąd wyparowała. Znaczne posiłki które nadciągają do armii Cesarskiej postawią ją niebawem w stanie rozpocząć na nowo zaczepne działania.

— Bem wezwał miasta Temeswar i Arad do poddania się w ciągu tygodnia. Zkądinąd listy prywatne donoszą że Perczel, który z węgrami plądrował po Wojwodowinie został pobity pod Titel przez Stratimirowicza, który mu zabrał kilka dział. Jenerał Serbski Knicjanin wszedł do Wojwodowiny ze 3,000 ochotników, śpiesząc na pomoc Serbom przeciw Węgrom, którzy opanawali St. Thomas (Srbobran).

— Gazeta Agramska donosi z Semlina, z d. 5 Kwietnia, że jenerał Puchner wszedł na czele korpusu od 8,000 ludzi do Banatu i zamierzał wkroczyć do Transylwanii przez Temeswar dla działania przeciw Bemowi.

Medyolan. Za przykładem naszego, wiele innych miast Lombardzkich wielkich i małych postanowiły posłać deputacye do Ołomuńca dla złożenia Cesarzowi hołdu uległości.

Triest, *13 Kwietnia*. Flota nieprzyjacielska odpłynęła do Wenecyi dla zabrania Piemontczyków którzy się tam znajdują i odebrania dwóch sardyńskich fregat które chciano zatrzymać przemocą.

PRUSSY. *Berlin*, *20 Kwietnia*. Druga Izba przyjęła już pierwsze §§ projektu prawa przeciw klubom i innym stowarzyszeniom politycznym.

ANGLIJA.

LONDYN, *16 Kwietnia*. Hrabia de Montemolin przybył wczora do Londynu w powrócie z niefortunnej swej wyprawy do Hiszpanii.

— Nowy process przeciw jednemu z przywodzców powstania Irlandzkiego Duffy tak się ukończył jak i poprzedzające. Sąd Przysięgłych nie mógł się zgodzić na wyrok i musiano go rozpuścić.

— Podług *Morning Chronicle* Poseł Hiszpański w Paryżu Xiąże de Sotomayor nalegał na to, iżby hrabia de Montemolin był osadzony w więzieniu, ale musiał ustąpić, gdy Poseł angielski margrabia Normanby i Rząd Francuzki zgodnie oświadczyli, że Poczwórne Przymierze (Quadruple Alliance) istnieć przestało.

FRANCYA.

PARYŻ, *16 Kwietnia*. Na dzisiejszém posiedzeniu Zgromadzenia Narodowego Prezes Gabinetu P. Odilon Barrot wszedł na mownicę, i wśród głębokiego milczenia oświadczył, że Rząd uznaje, iż przyszła chwila pogodna, dla uskutecznienia uchwały Zgromadzenia o zajęciu przez Francyą punktu na półwyspie Włoskim. W Stanach Papiezkich nieuniknione jest przesilenie; missya Francyi, opieka, którą jest winna swoim krajowcom, poszanowanie dla jej wpływu,

które przywrócić należy, chęć zapewnienia ludom Rzymskim instytucyj liberalnych, wszystkie te względy czynią koniecznem posłanie na morze Srodziemne zbrojnej wyprawy. Dla przyprowadzenia tego zamiaru do skutku, Rząd potrzebuje kredytu do 1,200,000 franków mających posłużyć do utrzymania wyprawy na stopie wojny przez trzy miesiące.

Pierwszy Minister żądał uznania *pilnej potrzeby* (urgence) tego wniosku i rozstrzygnienia go na témże posiedzeniu.

— Na przełożenie Prezesa Rady o pilnej potrzebie rozstrzygnienia jego wniesienia na tém samém posiedzeniu, Izba o godzinie 4 wybrała Komisarzy do sprawozdania i miała się tegoż dnia, o wpół do 9 wieczorem, zebrać dla roztrząśnienia wniosku Rządowego.

— Gazeta *Ere Nouvelle* pisze: «Rząd Francuzki, wychodząc ze swego stanu wahania się i niepewności posłał do Civita Vecchia flotę ze 14,000 żołnierza pod wodzą jenerał-porucznika Oudinot. Flota pomieniona wypłynęła z Tulonu i Marsylii 14 bieżącego Kwietnia.»

— Donoszą że Król Karol-Albert z Valladolid przybył do Vigo, zkąd odpłynie do Oporto.

Paryż, 17 Kwietnia. Wczora na posiedzeniu nocném Zgromadzenie Narodowe przyjęło było większością 112 głosów pierwszy artykuł projektu o udzieleniu kredytu nadzwyczajnego na wyprawę włoską ale gdy przyszło głosować na całość projektu, stronnictwo Góry wstrzymało się od głosowania, które tym sposobem nie mogło przyjść do skutku. Dziś, na początku posiedzenia rozpoczęto je na nowo i cały projekt został przyjęty 388 głosami przeciw 161.

— Flota nie odpłynęła z portów jak było doniesiono, lecz stoi pod żaglami i jak skoro telegraf da znać o uchwale Izby, zdejmie kotwice. Jakoż i jenerał Oudinot, mający dowodzić wyprawą, dopiero 15 b. m. odjechał z Paryża dla objęcia tego dowództwa.

— Oto są wnioski sprawozdania Kommisyi, wyznaczonej do roztrząśnienia projektu P. Piotra Leroux, znanego socyalisty, iżby Rząd wypłacił swoim wierzycielom szóstą część długu konsolidowanego, wynoszącą bilion franków, pieniędzmi papierowemi: «Zresztą, obywatele reprezentanci, wszystkie te teorye pieniędzy papierowych i innych specyfików socyalnych, którémi jesteśmy od roku zasypywani, nie są żadną nowością. Po wszystkie czasy, ilekolwiek razy społeczność została zachwiana gwałtownem wstrząśnieniem, widziano je powstające w świecie politycznym, jakby te niezwykłe środki ciarlatanów przy łożu chorego, albo jak złe myśli przychodzące do głowy człowiekowi, który widzi iż bankrutuje. Szczęściem rozsądek publiczny prędko poznaje się na tych urojeniach i je odrzuca. Ale czas już, dawno czas, ażeby ustała obecna proba przez którą Francya przechodzi. Nieustanne ponawianie się tych spleśniałych marzeń trzyma w zawieszeniu handel, przemysł, rolnictwo, o które P. Leroux tak słusznie się troszczy; najlepszym zaś środkiem odżywienia tych trzech źrodeł pomyślności krajowej, jest odepchnienie wszelkich marzeń energicznym i powszechnym wstrętem. Z tych względów wasz Komitet Skarbu, w którego imieniu mam zaszczyt przemawiać, proponuje wam nie brać na uwagę wniosku P. Leroux.

WŁOCHY.

SARDYNIJA. Nowiny odebrane z całego pobrzeża Sardyńskiego są pomyślne; wszędzie wraca spokojność.

Gazety Turyńskie urzędowie donoszą o poddaniu się powstańców Genueńskich.

Zapewniano 16 Kwietnia na Zgromadzeniu narodowém francuzkiem, że Rząd odebrał 12 tegoż miesiąca depeszę telegraficzną treści następującej: «Toskanija powstała na rzecz Wielkiego Xięcia; Rzeczpospolita została obalona. Rada Municypalna Florentska opanowała władzę i zachowuje ją dla oddania w ręce Wielkiego Xięcia.»

— Gazeta urzędowa zawiera dwa wyroki Królewskie mianujące jenerała la Marmora Komisarzem Królewskim w Genui, ogłaszające to miasto za będące w stanie oblężenia i oddające wszystkie władze tameczne pod rozkazy tegoż jenerała.

— Taż gazeta donosi, że jenerał Da Bormida i kawaler Buoncompagni wyjechali do Medyolanu w charakterze Pełnomocników Króla do układania się o pokoj.

— Potwierdza się wiadomość o powszechném w Toskanii powstaniu na rzecz Wielkiego Xięcia. Gazety niektóre dodają, że Dyktator Guerazzi został zatrzymany.

— W *Independance Belge* piszą z dnia 18 Kwietnia: «Odbieramy dziś rano dodatek nadzwyczajny do gazety Maltańskiej *Portofoglio*, z d. 10 b. m. ktory daje wiadomość o zdobyciu Katany, 6 Kwietnia przez Neapolitańczyków, po bombardowaniu z morza i attaku jednoczasowym ze strony lądu. Sycylijczycy ustąpili przewadze sił, wszakże zwycięzcy stracili 700 ludzi.

«Statek parowy angielski *Bull-dog* przybyły do Malty 10 b. m. z Syrakuzy. przywiozł wiadomość o poddaniu się równie i tego miasta neapolitańczykóm. Jenerał polski Wuerenski (?) który dowodził naczelnie w Syrakuzie, przybył na tymże okręcie wraz z wielu oficerami Sycylijskiemi.

XIĘZTWA NAD-DUNAJSKIE.

BUCHAREST, *22 Marca.* (3 Kwietnia.) Spokojność zupełna nieprzestaje panować w naszém mieście. Dobre porozumienie między wojskami rossyjskiemi i tureckiemi jest dla mieszkańców najlepszą rękojmią że prawny porządek ustala się tu na zasadach niewzruszonych Największa harmonija istnieje między armijami dwóch potężnych Mocarstw: Zwierzchniczego i Opiekunczego. Dwie znakomite uczty były dane żołnierzom Ottomańskim, jedna przez podoficerów pułku Modlińskiego (piechoty), druga przez podoficerów jazdy i artylleryi. PP. Dowodzcy naczelni, jenerałowie Lüders i Omer Pasza, Kommisarze Cesarscy, Kaimakan, wszy-

stkie władze wojskowe, równie jak agenci i konsulowie zagraniczni, znajdowali się na tych biesiadach, które były ożywione najserdeczniejszą uprzejmością. Pierwszy toast był wniesiony przez podoficera ruskiego w języku tureckim za zdrowie Jego Wysokości Sułtana, drugi przez żołnierza tureckiego w języku rossyjskim, za zdrowie N. Cesarza Wszech Rossyi.

— N. Cesarz Rossyjski raczył nadać Jego Zacności Fuad-effendemu order Św. Anny 1 klassy z brylantami, J. Z. Omerowi-paszy order Św. Anny 1 klassy, J. Z. Kerimowi-paszy order Św. Stanisława 1 klassy. Jednoczasowie Sekretarze Fuad-effendego PP. Rustem Bey, Saraja Bey, i Ramzi-effendi ozdobieni zostali orderem Św. Anny 3 klassy.

NAJPOŻNIEJSZE WIADOMOŚCI.

FRANKFURT, *20 Kwietnia.* Na posiedzeniu Sejmu 19 b. m. Prezydent Rady Ministrów P. de Gagern złożył notę odebraną dniem przedtém od Gabinetu Pruskiego, który żąda małej zwłoki dla otrzymania oświadczeń od pierwszorzędnych krajów niemieckich w rzeczy Konstytucyi Państwa i przyjęcia godności Cesarskiej. Ta nota odesłana jest pod rozbior Kommisyi.

PRUSSY, *Berlin, 22 Kwietnia.* Na posiedzeniu drugiej Izby 21 b. m. Prezes odczytał oświadczenie następujące: «Rząd Króla Jmci może oddać sobie to świadectwo, że nigdy nie zszedł ze stanowiska prawności.

«Rząd pochlebiał sobie ale na próżno, że zdoła wprowadzić w Konstytucyi Niemiec modyfikacye uznane za potrzebne dla uczynienia podobną jedności bardziej spojnej między krajami, na łonie Związku.

«W skutek tego Gabinet uznaje się w niemożności doradzania Królowi Jmci przyjęcia zupełnego i bezwględnego Konstytucyi Frankfurtskiej. My nie zapoznajemy wagi i znaczenia opinii publicznej, ale podobni do marynarzy na okręcie, który żegluje po pełném morzu, nie powinniśmy puszczać się na wolą wiatrów i prądów.»

WIEDEŃ, *19 Kwietnia.* Baron de Böhm podał do wiadomości publicznej, że nie tylko oblężenie twierdzy Comorn bez przerwy się utrzymuje, lecz że nadto wojska Cesarskie zdołały znieść most, który łączył twierdzę z szańcem przedmostowym, co znacznie ułatwi attak tego ostatniego. — Donoszą z nad granic Serbii, że twierdza St. Thomas, po miejscowemu Srbobran, zwana Serbską Saragossą, zdobytą została przez węgrów w skutek zdrady. Lud jest w rozpaczy; Perczelowi udało się zaopatrzyć w żywność Peterwaradin.

— W Pesth 16 Kwietnia słyszano silną kanonadę; na ogień powstańców austryacka pozycya tak stutecznie odpowiadała iż ten zamilkł ku wieczorowi.

DANIJA. Gazeta Kolońska pod datą 16 Kwietnia z Berlina donosi, że dowodzca sił niemieckich w Schleswig odebrał rozkaz nie wchodzenia do Jutlandyi.

LONDYN, *18 Kwietnia.* Zapewniają że oba wnioski Ministeryalne, mianowicie reforma praw o żegludze i podatek dla wsparcia Irlandczyków, spotkają największą oppozycyą w Izbie Lordów i będą odrzucone przynajmniej 40 głosami. — 17 b. m. odebrano pocztę Indyjską z Bombay z dnia 17 Marca. Wiadomość o wielkiém zwycięztwie odniesioném przez lorda Gough nad armiją Syksów w zupełności się potwierdziła. — Ludwik Filip wyjechał przedwczora z Claremont z całą rodziną do kąpieli morskich St. Leonard, zaleconych przez lekarzy dla Królowej Maryi Amalii.

PORTUGALIJA. *Lizbona, 9 Kwietnia.* Kortezy są odroczone do 2 Czerwca. Ze względu na zły stan finansów krajowych Królowa ustąpiła na rzecz Skarbu znaczną część własnego dochodu miesięcznego oraz pensyi wypłacanej Królowi i jej córkom.

PARYŻ, *18 Kwietnia.* Zgromadzenie narodowe po wysłuchaniu zdania sprawy z projektu o zarękach wymaganych od redakcyj gazet odłożyła rozbior tego projektu na 20 bież. miesiąca. — W ciągu następnych dni dziesięciu Zgromadzenie będzie zmuszone zawiesić swoje prace z powodu niedostatecznaj liczby Członków, których wielka liczba rozjechała się już po domach. — Listy prywatne odebrane w Paryżu donoszą że Rossini dostał pomieszania umysłu.

WŁOCHY. Wiadomość o powstaniu Toskanii na rzecz prawego Rządu jest teraz zupełną pewnością. Po krwawej bitwie stoczonej 11 Kwietnia przez ludność Florencyi przeciw ochotnikom Liwurnskim, Drzewa Wolności zostały obalone, i herby Wielko-xiążęce wszędzie przywrócone; wtedy to Municypalność objęła rządy w imieniu prawej władzy. Guerazzi jest uwięziony i strzeżony na oko; do Gaety posłano deputacyą. — Wieść chodzi że Dyktator Wenecki Manin zabrawszy kassę, uciekł na angielskim okręcie i że miasto Wenecya poddała się w skutek takiego wypadku. — W gazecie francuzkiej *Patrie* piszą, że nietylko we Florencyi ale i w Rzymie Rzeczpospolita została umorzona i że Mazzini uciekł. Podług innej gazety Austryacy weszli już do Rzymu. Jeżeli te pogłoski nie są zupełnie prawdziwe, rokują przynajmniej rychłe ustanie rewolucyi i buntu we Włoszech. — Znany bankier Rzymski P. Torlonia przybył do Paryża.

(Journ. de S. P. Psz. Poln. R. I.)

Позволяется печатать. 18 Апрѣля 1849 года. *Ценсоръ И. Срезневскій.*
W DRUKARNI WOJENNEJ.